

Poselství ke Světovému dni divadla 2022 od Petera Sellarse

“Draží přátelé, zatímco celý svět visí na infuzi zpravodajských reportáží a každou hodinu, každou minutu se dožaduje pravidelné dávky nových informací, nás tvůrce bych chtěl vyzvat, abychom vkročili do vlastní sféry, perspektivy a rámce epického času, epického uvědomění, epické reflexe a epické vize. Žijeme totiž v epickém období lidských dějin a hluboké a závažné změny, k nimž dochází ve vztazích člověka k sobě samému, mezi lidmi i k věcem mimo ně, téměř nedokážeme ani pochopit, formulovat nebo slovně či jinak vyjádřit.

Nežijeme už v 24hodinovém zpravodajském cyklu – žijeme na pokraji času. Noviny ani jiná média naprosto nemají nástroje a nedostačují k tomu, aby postihly, co právě prožíváme. Kde tedy najdeme jazyk, pohyby a obrazy, jež by nám pomohly pochopit ony hluboké změny a otřesy, jimiž si procházíme? A jak můžeme okamžitě předat to, co se prožíváme, nechceme-li reportáž, nýbrž vyjádření prožitku?

Divadlo je uměleckou formou prožitku.

Jak se můžeme ve světě, jenž je zachvácen mediálními kampaněmi, simulovanými prožitky a úděsnými prognózami, přenést přes donekonečna opakovaná čísla a pocítit posvátnost a nekonečnost jediného života, jediného ekosystému, přátelství nebo odstínu zvláště vybarvené oblohy? Dva roky epidemie SARS-CoV-19 otupily lidské smysly, omezily lidské životy, zpřetrhaly vazby a zanechaly lidstvu k další existenci jen zvláštní spálenou zem. Jaká semínka do ní musíme v těchto letech opakovaně zasadit a jaké přerostlé invazivní druhy musejí být naopak zcela a úplně odstraněny? Tolik lidí pociťuje napětí. Propuká tolik iracionálního, nečekaného násilí. Tolik dávno zavedených systémů se nyní projevuje jako mašinerie krutosti. Kam máme jít vzpomínat a jakým způsobem? Co si potřebujeme připomínat? Jaké rituály nám konečně umožní představit si lepší alternativy a začít podnikat kroky, které jsme dosud nikdy nezkusili?

Divadlo epické vize, epického poslání, zotavení, hojení a péče potřebuje nové rituály. Nepotřebujeme se bavit. Potřebujeme se shromažďovat. Potřebujeme spolu sdílet prostor a potřebujeme tento sdílený

prostor kultivovat. Potřebujeme bezpečné místo, v němž bude panovat rovnost a v němž si budeme hluboce naslouchat. Divadlo je pozemským zhmotněním rovnosti mezi lidmi, bohy, rostlinami, zvířaty, kapkami deště, slzami a regenerací. Tento prostor, kde panuje rovnost a vše si hluboce naslouchá, je osvětlen skrytou krásou a přežívá uprostřed hluboké interakce nebezpečí, vyrovnanosti, moudrosti, činů a trpělivosti.

Buddha popisuje v Avatansaka sútře deset typů velké trpělivosti v lidském životě. Jeden z nejmocnějších druhů trpělivosti nazývá Trpělivost vnímat vše jako iluzi. Divadlo nám život na tomto světě trochu jako iluzi ukazovalo vlastně vždy. Umožňovalo nám vnímat svět skrze lidská přání, zklamání, slepotu a odmítnutí, a činilo tak s osvobozující srozumitelností a silou. Jsme si tak jisti tím, na co se díváme a jak se na to díváme, že nedokážeme vidět alternativní reality, nové možnosti, jiné přístupy, neviditelné vztahy a věčné vazby.

Nyní je vhodná doba, abychom hluboce osvěžili svou mysl, své smysly, svou představivost, minulost a budoucnost. To je úkol, kterého se nemohou zhostit o samotě pracující, izolovaní lidé. Tuto práci musíme vykonat společně. Divadlo je pozváním ke společné práci.

Já vám za vaši práci z celého srdce děkuji.”